

Energieagenda

10 oktober 2017

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van artikel 108 van de gemeentewet te besluiten tot:

1. Het vaststellen van de Energieagenda 2017-2023.
2. Ter uitvoering van de Energieagenda 2017-2023 als bedoeld in beslispoint 1, om voor het jaar:
 - a. 2018 een bedrag van 18.000,- euro;
 - b. 2019 een bedrag van 20.000,- euro;
 - c. 2020 een bedrag van 12.000,- euro;
 - d. 2021 een bedrag van 12.000,- euro;
 - e. 2022 een bedrag van 12.000,- euro;beschikbaar te stellen.
- 2.1 De kosten ten laste te brengen van het te verwachte begrotingssaldo voor het jaar 2018 en verder.
- 2.2 De begroting overeenkomstig te wijzigen.

De a.i. secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

.

De griffier,

De voorzitter,

portefeuillehouder: Dongen, J.E.T.M. van
informatie: Melanie Morlog
telefoon: 078 770 35 89
e-mail: mmorlog@zwijndrecht.nl
bijlagen: Energieagenda 2017-2023
ter inzage:

Toelichting

Inleiding

U heeft op 25 oktober 2016 het eerste deel van het energiebeleid, de 'energievisie', vastgesteld. De visie beschrijft dat we in 2050 een energieneutrale gemeente willen zijn. Het klimaatakkoord van Parijs, nationale en regionale doelstellingen bieden hiervoor de richtlijn.

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de energieagenda. Deze energieagenda beschrijft de langetermijndoelstellingen en de ontwikkelingen die ingezet moeten worden om in 2050 een energie neutrale gemeente te zijn. Zoals uitfasering van aardgas, energiebesparing door bedrijven en woningen en het vergroten van duurzame energie opwekking. De agenda laat bovendien zien hoe we op korte termijn (2017-2023), met concrete projecten, hier aan willen werken.

De agenda is tot stand gekomen in samenwerking met onze samenleving. Er zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd om de kansen en belemmeringen van de energietransitie te bespreken, en welke rol stakeholders hierin zien voor de gemeente. Hierbij valt te denken aan een bijeenkomst die we organiseerde voor de duurzame koplopers uit het Zwijndrechtse bedrijfsleven en onze aanwezigheid op de duurzaamheidsmarkt in winkelcentrum Walburg.

Op 11 april 2016 organiseerden we het Zwijndrecht Energie Evenement, waaraan inwoners, ondernemers en bedrijven, woningcorporaties, projectontwikkelaars, duurzaamheidsorganisaties, raadsleden, wethouders en ambtenaren deelnamen. Zij dachten na over de vraag hoe we samen in de toekomst minder energie kunnen verbruiken en meer gebruik kunnen maken van duurzame energiebronnen.

De resultaten van het evenement, eerdere gesprekken met stakeholders en de ambities van onze partners, vormen de input voor deze energieagenda. Bovendien is de concept energieagenda naar de deelnemers van het evenement verstuurd en gevraagd om een reactie op de inhoud.

Parallel aan het tot stand komen van de lokale energieagenda heeft Zwijndrecht samen met de Drechtsteden gewerkt aan de Energiestrategie Drechtsteden. De Energiestrategie is tot stand gekomen met diverse overheden, nutsbedrijven, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen. De energieagenda sluit aan bij nationale en regionale ontwikkelingen, door de ontwikkellijnen van de Energiestrategie Drechtsteden te volgen. Op een later moment zullen wij u adviseren over de Energiestrategie Drechtsteden.

Bijgevoegd vindt u het tweede deel van het energiebeleid, de energieagenda 2017-2023. Met deze nota vragen wij u de energieagenda vast te stellen.

Eerder genomen besluiten (met datum en nummer)

2016-13967 De Energievisie

Beoogd resultaat

Toewerken naar een energieneutrale gemeente in 2050.

Argumenten (30 secondenregel)

1. De raad voor te stellen 'de Energieagenda 2017-2023' vast te stellen

1.1 In oktober heeft u het eerste deel van het energiebeleid vastgesteld, de visie. Deel twee van het energiebeleid geeft aan welke langetermijnontwikkelingen er ingezet moeten worden om in 2050 een energieneutrale gemeente te zijn en hoe we hier op korte termijn aan gaan werken. De energieagenda heeft een looptijd tot 2023 dit biedt de kans om de effecten van uitgevoerde projecten te monitoren en bij te sturen.

1.2 De energieagenda is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met onze samenleving. Tijdens de totstandkoming van de agenda zijn veel bijeenkomsten georganiseerd om input te verzamelen. De energieagenda sluit aan bij de ambities van onze partners en de vragen en behoeften van onze samenleving. De energieagenda beschrijft wat we zelf doen en wanneer we onze inwoners, ondernemers en andere partners nodig hebben. Het behalen van de doelstelling vergt aanzienlijke inzet van de gemeente en alle betrokken partners.

1.3 De energieagenda geeft invulling aan raadsmoties. Het betreft de moties People, planet profit: energieneutraliteit nastreven bij bouw, Energiereductie; het opstellen van een concreet plan van aanpak om energiereductie te realiseren en Van gas los, waar mogelijk nieuwbouw woningen niet aan te sluiten op het gasnet.

1.4 Met de energieagenda sluit Zwijndrecht aan bij nationale en regionale ontwikkelingen. Daarnaast laat de energieagenda zien welke ontwikkelingen voor Zwijndrecht prioriteit hebben en hoe wij lokaal uitvoering geven aan (gezamenlijke) doelstellingen. De agenda biedt de basis om richting te geven aan regionale samenwerking rond het beleidsthema energie.

2. De gemeenteraad voor te stellen tot en met het jaar 2022 middelen ter beschikking te stellen voor de uitvoering van de energieagenda.

2.1 De energietransitie is een omvangrijke opgave. Het energiebeleid heeft een prominentere rol gekregen binnen de gemeente. Bij het vaststellen van de energievisie heeft u uitgesproken in 2050 een energieneutrale gemeente te willen zijn. Voor de uitvoering van de energieagenda zijn financiële middelen nodig. In de begroting is geen rekening gehouden met deze kosten. Wij vragen u om structureel budget voor communicatie en monitoring van de voortgang van de agenda beschikbaar te stellen. Daarnaast vragen wij u

incidenteel budget ter beschikking te stellen voor het aanjagen en uitvoeren van duurzame energieprojecten.

Kantttekeningen/risico's

De energietransitie is een complexe en omvangrijke opgave. Het behalen van de doelstelling vergt aanzienlijke inzet van de gemeente en alle betrokken partners. De inzet en snelheid van alle betrokken partners heeft sterke invloed op het behalen van de doelen. Verwacht wordt dat ook andere ontwikkelingen op een later moment om meer concrete inzet van de gemeente vragen. Zodra hier meer duidelijkheid over ontstaat bestaat de kans dat wij bij u terugkomen met een budgetvraag.

Tot slot is de gemeente sterk afhankelijk van veranderingen in landelijke wetgevingen en de snelheid waarmee de overheid werk maakt van de energietransitie.

Draagvlak

De energieagenda is opgesteld in samenwerking met onze samenleving. Hiertoe zijn de volgende stappen doorlopen:

- De gemeente heeft meerdere bijeenkomsten georganiseerd om in gesprek te gaan met stakeholders. Zoals bijeenkomsten met bedrijven, woningcorporaties en huurdersraden, bewonersverenigingen en duurzaamheidsinitiatieven. Daarnaast is er aangesloten bij bestaande initiatieven, zoals de dag van de duurzaamheid in winkelcentrum Walburg. De bijeenkomsten zijn benut om de kansen en belemmeringen van de energietransitie te bespreken, en welke rol stakeholders zien voor de gemeente.
- Het Zwijndrecht Energie Evenement. Tijdens het evenement hebben inwoners, ondernemers en bedrijven, woningcorporaties, projectontwikkelaars, duurzaamheidsorganisaties, raadsleden, wethouders en ambtenaren samen nagedacht over de vraag hoe we in de toekomst minder energie kunnen verbruiken en meer gebruik kunnen maken van duurzame energiebronnen.
- De energieagenda is verzonden naar alle deelnemers van het energie evenement om partners de kans te geven om te reageren op de inhoud.

Tijdens de doorlopen stappen is input verzameld voor de energieagenda, maar is er ook gewerkt aan het vergroten van kennis en creëren van bewustwording rond het thema energie. Dit draagt bij aan het draagvlak voor het uitvoeren van de energieagenda, zowel in eigen organisatie als bij partners.

Parallel aan het tot stand komen van de lokale energieagenda heeft Zwijndrecht samen met de Drechtsteden gewerkt aan de Energiestrategie Drechtsteden. De Energiestrategie is tot stand gekomen met diverse overheden, nutsbedrijven, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen. De energieagenda sluit aan bij nationale en regionale ontwikkelingen, door de ontwikkellijnen van de Energiestrategie Drechtsteden te volgen. Op een later moment zullen wij u adviseren over de Energiestrategie Drechtsteden.

Duurzaamheid

In 2050 wil de gemeente energieneutraal zijn. De energieagenda heeft als doel de transitie naar een duurzaam energiesysteem in te zetten. Aan de hand van de energieagenda worden projecten opgezet en activiteiten uitgevoerd die moeten leiden tot energiebesparing en het vergroten van het gebruik van duurzaam opgewekte elektriciteit en warmte.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

De energieagenda laat duidelijk de aanpak van de uitvoering van het beleid zien. Uitgangspunt is dat we de uitvoering zoveel mogelijk te laten lopen via bestaande structuren. Voor de uitvoering van de energieagenda is het van belang dat deze integraal wordt opgepakt in eigen organisatie. Vanuit Ruimtelijke Ontwikkeling zal de uitvoering van het energiebeleid gecoördineerd worden door het E-team (Energieteam). Per thema zullen partners aan het kernteam worden toegevoegd. Dit varieert van interne collega's, tot onder andere maatschappelijke partners, ontwikkelaars, bedrijven en de regio. De gemeente is niet altijd de partij die zorgdraagt voor de uitvoering, dat zijn meestal de externe partijen. In de tabel op bladzijde 47 – 50 van de energieagenda is te lezen wie verantwoordelijk is voor welke maatregel en wat de rol van de gemeente is.

Voor de verschillende thema's (wonen, bedrijven, transport, opwek van energie en energiebesparing) worden meetbare indicatoren geformuleerd. Daarnaast worden de ontwikkelingen in het totale energiegebruik en het aandeel duurzame energie bijgehouden. Het Onderzoekscentrum Drechtsteden gaat de gemeente ondersteunen bij de monitoring van de energieagenda.

De monitoring zal jaarlijks met de gemeenteraad besproken worden. De prioriteiten kunnen dan eventueel worden bijgesteld. Tevens is dit een goed moment om stil te staan bij bijvoorbeeld landelijke actualiteiten die van invloed zijn op de uitvoering van ons energiebeleid.

In 2023 herijken we de energieagenda. Dat doen we op basis van monitoring. Op deze manier kunnen we de bijdragen van de uitgevoerde projecten op de lange termijn doelstellingen inschatten, en waar mogelijk bijsturen. Bovendien geeft dit de mogelijkheid om met de onzekerheid van de toekomst om te gaan en in te kunnen spelen op technologische, economische en maatschappelijke ontwikkelingen.

Communicatie/publicatie

Na vaststelling van de raad wordt het besluit breed gecommuniceerd. We zorgen ervoor dat we alle betrokken partners goed informeren over de inhoud en doelstellingen van de agenda.

Communicatie ten behoeven van kennis, bewustwording en enthousiasme vormt de rode draad door de energieagenda. Met voortdurende communicatie willen we als gemeente kennis delen en inwoners, bedrijven en andere partners stimuleren zo veel mogelijk energiebesparing te realiseren of zelf duurzame energie op te wekken.

We doen dat onder andere door middel van informatievoorziening via onze website, facebook, een nieuwsbrief en via een speciale energiepagina in Stadsnieuws. Daarnaast vinden we het belangrijk om in gesprek te blijven met alle partners en op een actieve manier kennis te delen. De diversiteit van de doelgroep is groot. We besteden daarom veel aandacht aan de behoefte van verschillende doelgroepen. Een communicatieplan vormt hiervoor de basis.

Personeel/organisatie/SCD

Het uitvoeren van de energieagenda valt in het reguliere takenpakket van de ambtenaren werkzaam in het energiedossier. Bovendien is het voor de uitvoering van de energieagenda van belang dat deze integraal wordt opgepakt in eigen organisatie. Het communicatiebudget is deels bestemd voor de inkoop van uren communicatie.

Financiën

Bij het vaststellen van deel een van het energiebeleid, de visie, is aangekondigd dat bij de vaststelling van deel twee gevraagd zou worden om budget. Nu ligt de energieagenda 2017-2023 voor en vragen wij u om voor de looptijd van de agenda budget beschikbaar te stellen. Het gaat hierbij om structureel budget voor de communicatie en monitoring en incidenteel budget voor het aanjagen en ondersteunen van duurzame energieprojecten.

- **Communicatie:**
In 2017 heeft u al budget beschikbaar gesteld voor communicatie ten behoeve van het energiebeleid. Aangezien 2017 een aanloopjaar was beschikken wij nog over resterend budget. In de uitvoering van de energieagenda ligt de nadruk op communicatie. Daarom stellen wij u voor het resterende communicatiebudget van 2017 door te schuiven naar 2018. Hiervan maken wij melding bij de tweede burap. Voor de jaren 2019 tot en met 2022 vragen wij u jaarlijks €10.000 beschikbaar te stellen voor communicatie.
- **Monitoring:**
Wij vragen om voor de looptijd van de agenda jaarlijks structureel €2.000 beschikbaar te stellen voor monitoring van de agenda.
- **Projecten:**
Daarnaast vragen wij u om budget toe te kennen voor de verkenning naar locaties voor de opwekking van zonne-energie. Op geschikte locaties willen wij als aanjager en verbinder optreden, om duurzame energie projecten op te zetten. Ook willen wij ons inzetten om (collectieve) energieprojecten met bedrijven of op bedrijventerreinen aan te jagen. Hiertoe vragen wij u voor 2018 een budget beschikbaar te stellen van €16.000. Voor 2019 vragen wij u €8.000 beschikbaar te stellen voor projecten. Het gevraagde budget is gebaseerd op aangevraagde offerten.

Met het aangevraagde budget voor projecten kunnen wij in 2018 en 2019 werken aan de verkenning naar potentiële locaties voor zonne-energie en het opzetten van duurzame

energieprojecten. Verwacht wordt dat ook andere ontwikkelingen op een later moment om meer concrete inzet van de gemeente vragen. Zodra hier meer duidelijkheid over ontstaat zullen wij bij u terugkomen met een budgetvraag.